

Komentár k rozhodnutiu o určení lokálne systémovo významných bánk a o ich kapitálových vankúšoch

Zhrnutie

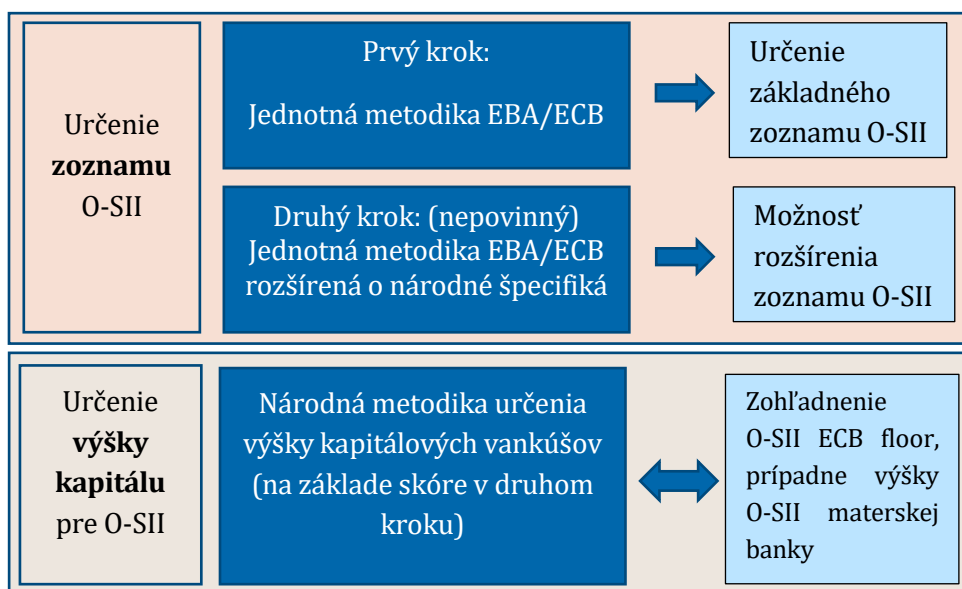
Cieľom kapitálového vankúša pre lokálne systémovo významné banky (O-SII¹) je pokrytie rizík vyplývajúcich z ich významnosti pre lokálny finančný sektor a pre domácu ekonomiku. Spolu s ostatnými kapitálovými vankúšmi, najmä proticyklickým kapitálovým vankúšom (CCyB), kapitálovým vankúšom na zachovanie kapitálu (CCoB) a kapitálovým vankúšom na krytie systémového rizika (SyRB) vytvára dodatočný pilier odolnosti slovenského bankového sektora.

Na základe údajov ku koncu roka 2023 bolo ako O-SII identifikovaných 5 bánk (s účinnosťou od 1.1.2025). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa zoznam O-SII zúžil o jednu banku (365 banka), ktorej tým tiež zanikne aktuálna povinnosť kapitálového vankúša pre O-SII vo výške 0,25 %. Zmena vo výške vankúša nastala aj v prípade ČSOB, ktorej sa O-SII vankúš zníži o 0,25 p. b.. Kapitálové vankúše u ostatných O-SII zostávajú na rovnakej úrovni, ako po predchádzajúcom rozhodnutí.

Zoznam O-SII sa zúži o jednu banku

Rozhodovanie o O-SII pozostáva z dvoch samostatných rozhodnutí. V prvom ide o výpočet skóre, na základe ktorého sa určí zoznam O-SII. Cieľom druhého rozhodnutia je určenie výšky kapitálových vankúšov pre jednotlivé O-SII (Schéma 1).

Schéma 1 Rozhodovanie o O-SII

Zdroj: NBS

Poznámka: ECB floor je minimálna úroveň O-SII vankúša stanovená metodikou ECB.

¹ Z angl. „Other Systematically Important Institution“ prekladáme ako lokálne systémovo významná banka podľa § 33a ods. 1 písm. c) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a inak systémovo významná inštitúcia podľa článku 131 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2013/36/EÚ z 26. júna 2013.

Zaradenie jednotlivých bánk do zoznamu O-SII prebieha v dvoch krokoch. V prvom kroku NBS stanovuje skóre bánk na základe metodiky EBA². V druhom kroku je skóre stanovované na základe 9 ukazovateľov, ktoré NBS určila s cieľom identifikácie špecifických rizík v slovenskom bankovom sektore. Vzťah medzi týmito metodikami je hierarchický (Schéma 1).

V prvom kroku prekročilo hraničné skóre 350 bodov päť bánk a dve pobočky zahraničnej banky³. Hraničné skóre prvý krát neprekročila 365.bank, a. s.. V druhom kroku nebola identifikovaná žiadna ďalšia banka ako O-SII, pričom skóre (350 bodov) presiahli tie isté banky ako v prvom kroku. Vzhľadom na zameranie druhého kroku na špecifiká obchodného modelu slovenských bánk sa skóre a poradie O-SII v porovnaní s prvým krokom mierne líši.

Po posúdení na základe údajov bánk ku koncu roka 2023 bol stanovený zoznam systémovo významných bánk od 1. januára 2025:

- Československá obchodná banka, a. s.,
- Prima banka Slovensko, a. s.,
- Slovenská sporiteľňa, a. s.,
- Tatra banka, a. s.,
- Všeobecná úverová banka, a. s.

---

² EBA/GL/2014/10
<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/930752/EBA-GL-2014-10+%28Guidelines+on+O-SIIs+Assessment%29.pdf>

³ Jedná sa o UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., pobočku zahraničnej banky a mBank S.A., pobočku zahraničnej banky. V prípade pobočiek zahraničných bánk nie je možné stanoviť požiadavku na kapitálové vankúše.

Úrovně kapitálových vankúšov pre O-SII

Výška kapitálového vankúša pre O-SII sa mení v prípade ČSOB. Táto banka zaznamenala významnejší pokles skóre. Novej úrovni skóre prináleží vankúš na úrovni 1% (pokles z 1,25%). Celkové skóre v druhom kroku⁴ sa síce menilo aj pri ostatných bankách, ale ich súčasná úroveň nenaznačuje potrebu meniť výšku vankúšov (Tabuľka 1).

Tabuľka 1 Vankúše pre systémovo významné banky

Banka	Výška kapitálových vankúšov pre O-SII od 1. 1. 2024	Výška kapitálových vankúšov pre O-SII od 1. 1. 2025
Slovenská sporiteľňa, a. s.	2,00 %	2,00 %
Všeobecná úverová banka, a. s.	1,75 %	1,75 %
Tatra banka, a. s.	1,50 %	1,50 %
Československá obchodná banka, a. s.	1,25 %	1,00 %
Prima banka, a. s.	0,25 %	0,25 %
365.bank, a. s.	0,25 %	-

Zdroj: NBS, ECB

Poznámka: O-SII - lokálne systémovo významné banky, ECB - Európska centrálna banka.

Celková kapitálová primeranosť bankového sektora ostáva aj naďalej na veľmi dobrej úrovni. Ku koncu roka 2023 dosiahla úroveň 20,5 % rizikovo-vážených aktív. Objem využiteľného kapitálu nad rámec kapitálových požiadaviek⁵ dosiahol ku koncu roka 2023 úroveň 1,7 mld. € (4,1 % rizikovo-vážených aktív). Bankový sektor tak disponuje dostatkom voľného kapitálu na zabezpečenie plynulého toku úverov domácej ekonomike. Vzhľadom na iba mierne zníženie kapitálových požiadaviek pre O-SII v prípade dvoch bánk, odolnosť slovenského bankového sektora nebude negatívne ovplyvnená.

⁴ Výška kapitálových vankúšov pre O-SII sa stanovuje podľa celkového skóre v druhom kroku. Tieto indikátory lepšie odzrkadľujú charakter systémového rizika v slovenskom bankovom sektore. Navrhovaná výška O-SII vankúšov od 1. 1. 2025 je stanovená podľa novej intervalovej stupnice, ktorá bola prijatá v rámci revidovanej metodiky NBS v roku 2023.

⁵ Bez zohľadnenia požiadavky na MREL.

Prílohy

Príloha 1

Legislatívny rámec

NBS má na základe § 33d ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o bankách) povinnosť určiť zoznam O-SII a od 1. januára 2016 tento zoznam zverejniť na svojom webovom sídle. Ďalej, NBS môže na základe § 33d ods. 6 zákona o bankách rozhodnúť o určení vankúša pre O-SII.

Na základe § 33d ods. 14 zákona o bankách má NBS povinnosť aspoň raz za kalendárny rok preskúmať určenie O-SII a výsledok preskúmania oznámiť príslušnej O-SII a Európskemu výboru pre systémové riziká. Toto rozhodnutie sa Bankovej rade NBS štandardne predkladá v mesiacoch apríl, resp. máj.

Na základe § 33d ods. 10 zákona o bankách, ak O-SII je dcérskou spoločnosťou globálne systémovo významnej banky (G-SII) alebo dcérskou spoločnosťou O-SII, ktorá je materskou bankou v Európskej únii a podlieha vankúšu pre O-SII na konsolidovanom základe, tak vankúš pre O-SII, ktorý sa vzťahuje na O-SII na individuálnom základe alebo subkonsolidovanom základe, nesmie presiahnuť nižšiu z týchto hodnôt:

- a) súčet vyššej z hodnôt miery vankúša pre G-SII alebo O-SII, ktorá sa vzťahuje na skupinu na konsolidovanom základe a 1 % celkovej rizikovej expozície vypočítanej podľa osobitného predpisu,
- b) 3 % celkovej rizikovej expozície vypočítanej podľa osobitného predpisu alebo hodnota miery vankúša pre O-SII, ktorej uplatnenie na skupinu na konsolidovanom základe povolila Európska komisia.

Výšku vankúša pre O-SII teda efektívne obmedzuje buď limit na úrovni 3 % alebo O-SII/G-SII vankúš materskej banky zvýšený o 1 p. b.

Príloha 2

Metodický rámec

Aj v roku 2024 NBS použila metodiku publikovanú v usmernení EBA, ktorá umožňuje proces identifikácie O-SII rozdeliť na dva kroky. Prvý krok sa v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi nemenil a spočíva vo výpočte skóre pre 10 indikátorov. Celkové skóre bánk sa vypočíta na základe stanovených váh týchto indikátorov, pričom hraničné skóre pre identifikáciu O-SII je na úrovni 350 b. b..

Zmeny nastali v druhom kroku. V roku 2023 pristúpila NBS k revízii metodiky v druhom kroku a určila nový zoznam 9 indikátorov, pomocou ktorých vypočítava celkové skóre bánk. Jedná sa o tieto indikátory: celkové aktíva, retailové úvery a vklady, podnikové úvery a vklady, štátne dlhopisy, medzibankové pohľadávky a záväzky a kryté dlhopisy. Tieto indikátory lepšie odzrkadľujú charakter systémového rizika v slovenskom bankovom sektore. pričom váhy indikátorov boli rozdelené proporčne medzi jednotlivé segmenty bankového sektora. Hranica identifikácie O-SII bola stanovená na úrovni 350 b. b.. Použitú metodiku (zoznam indikátorov aj ich váhy) uvádza tabuľka 2.

Tabuľka 2 Metodika na určenie O-SII

Indikátory	Prvý krok - váhy	Druhý krok - váhy
Celkové aktíva	25,00 %	20,00 %
Hodnota domácich platobných transakcií	8,33 %	
Vklady vkladateľov súkromného sektora v rámci EÚ	8,33 %	
Úvery poskytované príjemcom súkromného sektora v rámci EÚ	8,33 %	
Nominálna hodnota OTC derivátov	8,33 %	
Cezhraničné pasíva	8,33 %	
Cezhraničné aktíva	8,33 %	
Pasíva v rámci finančného systému	8,33 %	
Aktíva v rámci finančného systému	8,33 %	
Zostatková hodnota emitovaných cenných papierov	8,33 %	
Retailové úvery		10,00 %
Retailové vklady		10,00 %
Podnikové úvery		10,00 %
Podnikové vklady		10,00 %
Štátne dlhopisy		10,00 %
Medzibankové pohľadávky		7,50 %
Medzibankové záväzky		7,50 %
Kryté dlhopisy		15,00 %

Zdroj: EBA, NBS

Poznámka: O-SII – lokálne systémovo významné banky, EÚ – Európska únia, OTC deriváty – mimoburzové deriváty, EBA – Európsky orgán pre bankovníctvo.